

ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

«ФАХІВЕЦЬ ІЗ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ»

Обсяг - 2 кредити (60 год.)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
Протокол № 8 від 26.02.2026 р.

ГОЛОВА

науково-методичної ради ЧНУ

Тетяна ФЕДІРЧИК

РОЗРОБНИКИ: робоча група науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Керівник робочої групи: Євгенія Новак, декан факультету архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва, кандидат технічних наук, доцент.

Члени робочої групи:

- Коротун Ірина Вадимівна, завідувачка кафедри архітектури, урбаністики та збереження об'єктів ЮНЕСКО, докторка архітектури, доцент.
- Ватаманюк Наталя Юріївна, заступниця декана з міжнародних зв'язків, докторка філософії з архітектури та містобудування.

Програма курсів підвищення кваліфікації розроблена:

- відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26 травня 2021 р. No 537 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 18 березня 2025 р. No 311) «Про затвердження Порядку проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю» і спрямована на набуття та вдосконалення компетентностей у сфері забезпечення безбар'єрності об'єктів фізичного оточення.

Цільова аудиторія: фахівці, які здійснюють моніторинг та оцінку ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для мало мобільних груп населення в тому числі осіб з інвалідністю, науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти, студенти магістратури, аспіранти, докторанти.

Передумови навчання за програмою: наявність освіти не нижче першого (бакалаврського) рівня за спеціальностями «Архітектура та містобудування» або «Будівництво та цивільна інженерія».

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очна) / дистанційна.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації – 2 кред. ЄКТС (60 год.)

Мета програми підвищення кваліфікації: набуття та вдосконалення сучасних знань про вимоги безбар'єрності під час будівництва об'єктів фізичного оточення, а також під час їх експлуатації, формування практичних навичок проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення, підготовки звітів і рекомендацій щодо забезпечення безбар'єрності в частині фізичної доступності.

Компетентності та результати навчання, що будуть сформовані за результатами курсів підвищення кваліфікації:

✓ **Інституційно-правова компетентність у сфері безбар'єрності:**

- **здатність** орієнтуватися в системі національного та міжнародного законодавства щодо забезпечення рівних прав і можливостей для всіх членів суспільства, незалежно від стану здоров'я;
- **уміння** застосовувати положення державної політики у сфері захисту прав маломобільних груп населення, зокрема осіб з інвалідністю, у професійній та освітній діяльності.

✓ **Нормативно-регуляторна компетентність:**

- **знання** чинних ДБН, ДСТУ, європейських та міжнародних стандартів доступності будівель і споруд;
- **здатність** аналізувати та застосовувати нормативно-правові акти, що регулюють вимоги до фізичної безбар'єрності об'єктів архітектури та міського середовища.

✓ **Аналітично-експертна компетентність:**

- **здатність** визначати параметри об'єктів моніторингу доступності з використанням проєктної документації, технічних паспортів, експлуатаційних матеріалів та нормативно-методичних джерел;
- **уміння** здійснювати оцінку відповідності будівель і навколишнього середовища вимогам безбар'єрності на різних етапах життєвого циклу об'єкта.

✓ **Проєктно-практична компетентність:**

- **уміння** формувати функціональні та просторові вимоги щодо забезпечення безперешкодного доступу до об'єктів фізичного оточення;
- **здатність** розробляти практичні рекомендації та проєктні рішення для усунення архітектурних бар'єрів.

✓ **Документаційно-аналітична компетентність:**

- **навички** роботи з чек-листами доступності, підготовки аналітичних звітів, висновків та рекомендацій щодо приведення об'єктів у відповідність до вимог безбар'єрності;
- **здатність** оформлювати результати моніторингу та експертизи відповідно до нормативних вимог.

✓ **Інформаційно-цифрова компетентність:**

- **уміння** користуватися сучасними інструментами отримання, аналізу та візуалізації інформації щодо функціонального забезпечення доступності будівель і навколишнього середовища;
- **здатність** ефективно працювати з електронними базами нормативних документів і цифровими ресурсами у сфері безбар'єрності.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

підвищення кваліфікації

з теми:

«ФАХІВЕЦЬ ІЗ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ»

№	Тема	Форма	Тривалість			СР	Спікер
			Всього	Лекція	ПР		
	Модуль 1. Основні положення державної політики зі створення безбар'єрного простору в Україні						
1	Національне законодавство щодо доступності МГН. Національна стратегія безбар'єрності, заходи з її виконання.	Презентація з елементами дискусії	2	2			Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ ректор
2	Інклюзивність як складова цілей сталого розвитку ООН. Цілі сталого розвитку України в законодавстві.	Лекція-презентація з елементами практикуму	1	1			
3	Еволюція вимог суспільства щодо доступності, Конвенція про права осіб з інвалідністю як сучасне уявлення світової спільноти про доступність.	Лекція-презентація з елементами практикуму	1	1			
Модуль 2. Міжнародний досвід втілення безбар'єрного простору							
4	Досвід країн в законодавчому регулюванні обов'язковості доступності на об'єктах надання послуг (закон ADA, Регламент ЄС 305/2011).	Лекція-презентація з елементами практикуму	1	1			
5	Доступність як основна вимога до будівель і споруд.	Лекція-презентація з елементами практикуму	1	1			
6	Зобов'язання держави щодо забезпечення безпеки заходів доступності при реалізації фізичної безбар'єрності.	Лекція-презентація з елементами практикуму	1	1			
7	Відповідальність власників за безпеку будівель і споруд. Система оцінки технічного стану об'єктів будівництва, паспортизація.	Лекція-презентація з елементами практикуму	1	1			
Модуль 3. Моніторинг та оцінка ступеня фізичної безбар'єрності об'єктів урбанізованого середовища для осіб з інвалідністю							
8	Механізм здійснення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення.	Лекція-презентація з елементами практикуму	5	2	2	1	
9	Моніторинг та оцінки ступеня безбар'єрності громадських будівель і споруд.	Лекція-презентація з елементами практикуму	5	2	2	1	
10	Особливості здійснення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності окремих типів	Лекція-презентація з елементами	5	2	2	1	

	закладів соціальної інфраструктури громадських будівель і споруд (закладів освіти, охорони здоров'я, культури тощо).	<i>практикуму</i>					
11	Моніторинг та оцінки ступеня безбар'єрності житлових будинків та прибудинкової території.	<i>Лекція-презентація з елементами практикуму</i>	5	2	2	1	
Модуль 4. Моніторинг та оцінка ступеня фізичної безбар'єрності транспортної інфраструктури, вулично-дорожньої мережі та об'єктів благоустрою							
12	Моніторинг та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів транспортної інфраструктури.	<i>Лекція-презентація з елементами практикуму</i>	5	2	2	1	
13	Моніторинг та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів вулично-дорожньої мережі.	<i>Лекція-презентація з елементами практикуму</i>	5	2	2	1	
14	Моніторинг та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів благоустрою.	<i>Лекція-презентація з елементами практикуму</i>	5	2	2	1	
Модуль 5. Підготовка звітів та рекомендацій щодо забезпечення фізичної фізичної безбар'єрності об'єкта урбанізованого середовища.							
15	Обстеження об'єктів фізичного оточення (практична складова).	<i>Лекція-презентація з елементами практикуму</i>	9	4	4	1	
16	Методика заповнення карток безбар'єрності об'єкта фізичного оточення.	<i>Лекція-презентація з елементами практикуму</i>	4	2	2		
17	Підготовка рекомендації щодо здійснення заходів з облаштування елементів доступності для мало мобільних груп населення на об'єктах фізичного оточення.	<i>Лекція-презентація з елементами практикуму</i>	4	2	2		
	Всього:		60	30	22	8	

Місце надання послуги: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Документ, який видається за результатами підвищення кваліфікації: Документ (сертифікат) про підвищення кваліфікації учаснику навчання видається за умов проходження навчання та успішної здачі підсумкового контролю.

Підсумковий контроль здійснюється у формі тестування.

Поточний контроль проводиться під час занять у рамках реалізації навчальних модулів програми і може передбачати опитування, виступи на практичних заняттях, перевірку результатів виконання практичних завдань,

самостійної роботи, опрацювання нормативно-правових актів, аналіз ситуацій тощо.

Документ за результатами навчання: Сертифікат про здобуття компетенції із фізичної безбар'єрності (додаток А).

ЗМІСТ СВІДОЦТВА ПРО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Сертифікат про підвищення кваліфікації

Серія ____ Номер ____/____ від «__» _____ 2026 р.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

з «__» _____ 2026 року по «__» _____ 2026 року підвищив (-ла) кваліфікацію в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, Україна) за програмою підвищення кваліфікації.

Тема «ФАХІВЕЦЬ ІЗ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ»

Загальний обсяг програми – 60 годин (2 кред.).

Форма підвищення кваліфікації – інституційна (очна)/дистанційна.

Опис досягнутих результатів:

- ✓ розуміння державної політики у сфері безбар'єрності та ролі фахівця архітектурно-будівельного й мистецького профілю у формуванні доступного та інклюзивного середовища;
- ✓ здатність застосовувати національне й міжнародне законодавство, нормативно-правові акти, ДБН і стандарти доступності у професійній, освітній та проєктній діяльності;
- ✓ уміння аналізувати об'єкти фізичного оточення з позицій безбар'єрності, визначати параметри доступності та виявляти архітектурні й функціональні бар'єри;
- ✓ навички формування функціональних та просторових вимог щодо забезпечення безперешкодного доступу до будівель, споруд і прилеглих територій;
- ✓ здатність здійснювати оцінку відповідності об'єктів вимогам безбар'єрності на різних етапах їх життєвого циклу — від проєктування до експлуатації;
- ✓ уміння працювати з чек-листами доступності, проєктною та технічною документацією, готувати аналітичні звіти, висновки й рекомендації щодо усунення бар'єрів;
- ✓ здатність інтегрувати принципи універсального дизайну та безбар'єрності у навчальні дисципліни, освітній контент і практичні завдання для здобувачів освіти;
- ✓ навички застосування емпатійного, людиноцентрованого та етичного підходів у професійній взаємодії та освітньому процесі;
- ✓ розуміння ролі безбар'єрності як складової сталого розвитку, якості освіти та сучасної професійної відповідальності фахівця;
- ✓ здатність використовувати сучасні інформаційні та цифрові інструменти для отримання, аналізу, візуалізації та поширення інформації щодо доступності середовища;
- ✓ уміння презентувати результати моніторингу та проєктні рішення у сфері безбар'єрності професійній, академічній та громадській спільноті;
- ✓ готовність до впровадження інноваційних практик безбар'єрності та універсального дизайну у професійне й освітнє середовище Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.